

Sygn. akt **I Ns 35/19**

POSTANOWIENIE

Dnia 09 lutego 2022 roku

Sąd Rejonowy w S., Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: stażysta Anna Elwertowska

po rozpoznaniu w dniu 09 lutego 2022 w Sopocie

na rozprawie

sprawy z wniosku **K. K.**

z udziałem (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., S. P. - P. M. S.**

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia

1. oddalić wniosek o odrzucenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu
2. oddalić wniosek o ustanowienie służebności przesyłu
3. ustalić, iż każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie;
4. zasądzić od wnioskodawczynie K. K. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Sopocie kwotę 2.641,91 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści jeden złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I Ns 35/19

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie K. K., wskazując jako uczestnika (...) Spółkę Akcyjną w G. złożyła w Sądzie Rejonowy w Sopocie na podstawie art. 305² § 2 k.c. wniosek o ustanowienie na przysługującym wnioskodawczynie prawie własności nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), w której skład wchodzi działka o numerze ewidencyjnym (...) dla której Sąd Rejonowy w Sopocie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) na rzecz (...) S.A. służebności przesyłu polegającej na:

- a) prowadzeniu przez działkę o numerze ewidencyjnym (...) sieci elektroenergetycznej średniego napięcia i przesyłu o parametrach 15kv;
- b) dostępie (...) S.A., do urządzeń przesyłowych, o których mowa w pkt a) w celu przeprowadzenia inspekcji ich stanu, usunięcia usterek i awarii, a także konserwacji i remontów;
- c) prawie przejazdu i przejścia przez przedmiotową nieruchomość, wraz z niezbędnym sprzętem, celem dostępu do urządzeń;

d) ograniczeniu uprawnień właściciela w pasie eksploatacyjnym o szerokości 5 metrów w obie strony od osi przedmiotowej sieci elektroenergetycznej średniego napięcia – poprzez zakazanie wznoszenia w tym obszarze budynków i budowli, prowadzenia prac ziemnych, jak i dokonywanie nasadzeń – z zachowaniem obecnie istniejących budynków, budowli i nasadzeń

– na czas nieokreślony z jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 150.000 zł

a także o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż wnioskodawczyni K. K. jest właścicielem nieruchomości położonej w S. o numerze (...). Przez przedmiotową nieruchomość przebiega odcinek sieci elektroenergetycznej – napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia służącej do przesyłu prądu o parametrach 15 kV. Pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. wnioskodawczyni wezwała uczestnika postępowania do umownego ustanowienia służebności przesyłu. Powyższe pismo pozostało bez odpowiedzi. W związku z faktem, iż uczestnik postępowania, nie posiada tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy oraz mając na uwadze odmowę uczestnika postępowania, co do dobrowolnego ustanowienia w drodze umowy służebności przesyłu za wynagrodzeniem, w ocenie wnioskodawczyni niezbędne jest ustanowienie tej służebności na podstawie postanowienia Sądu. Wysokość należnego wnioskodawczyni wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu została ustalona szacunkowo (jako iloczyn powierzchni zajmowanych przez przedmiotowe linie energetyczne oraz średnią cenę gruntu 500 zł/m²) albowiem wnioskodawczyni nie jest w stanie samodzielnie, precyzyjnie oszacować sumy odszkodowania za ustanowienie służebności przesyłu, gdyż wymaga to wiadomości specjalnych. (wniosek k. 3-6)

W odpowiedzi na wniosek – (...) S.A. z siedzibą w G. wniosła o oddalenie wniosku w całości i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska uczestnik potwierdził, iż przez część działki o nr (...) przebiega linia elektroenergetyczna. Jednakże nie jest to linia 15 kV, lecz dwutorowa linia energetyczna 110 kV biegnąca z G. do S.. L. od czasu jej budowy była oznaczona jako tor A i B o jednym nr 1410. L. te zostały ostatecznie oddane do eksploatacji w dniu 09 września 1960 r. Od w/w dnia urządzenie permanentnie pracuje i posadowione jest w tym samym miejscu. W okresie posadowienia linii, jej budowy właściciel nie sprzeciwiał się temu, nikt nie zgłosił sprzeciwu, ani odwołania. Przedmiotowe urządzenia po ich wybudowaniu były permanentnie doglądane, konserwowane i eksploatowane przez poprzednika prawnego uczestnika i przez uczestnika. Uczestnik wskazał, więc iż wniosek jest nieuzasadniony co wynika z faktu, iż w odniesieniu do w/w urządzeń i działek poprzednik prawny uczestnika nabył tytuł prawny tj. służebność odpowiadającą w swej treści służebności przesyłu przez zasiedzenie. Z ostrożności uczestnik zakwestionował również wskazaną przez wnioskodawczynię wysokość wynagrodzenia. (odpowiedź na wniosek k.28-36)

Postanowieniem z dnia 18 września 2019 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania Prezydenta Miasta S. (postanowienie z dnia 18 września 2019 r. k. 163)

W odpowiedzi na wniosek uczestnik S. P. – P. M. S. wniósł o oddalenie wniosku ewentualnie stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu na rzecz uczestnika S. P. lub (...) S.A. w G..

W uzasadnieniu wskazano, że przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne mogą wchodzić w skład przedsiębiorstwa uczestnika (...) S.A. w G.. Rozważenia w przedmiotowej sprawie wymaga, wobec ustalenia, że doszło do korzystania przez przedsiębiorcę z trwałego i widocznego urządzenia czy korzystanie to trwało przez czas umożliwiający zasiedzenie. Nabycia prawa własności przez zasiedzenie następuje ex lege i jego skutkiem jest wygaśnięcie prawa dotychczasowego właściciela, a w wypadku zasiedzenia służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu, ograniczenie prawa własności właściciela w granicach objętych służebnością. W ocenie S. P.

przedmiotowa napowietrzna linia wysokiego napięcia jest w posiadaniu przedsiębiorstwa energetycznego. L. ta została posadowiona nad nieruchomością wnioskodawczyni i przekazana do eksploatacji przez Zakład (...), w tej sytuacji należy ustalić kiedy doszło do rozpoczęcia jej eksploatacji. (odpowiedź na wniosek k. 177-181)

W piśmie z dnia 18 sierpnia 2020 r. uczestnik (...) S.A. z siedzibą w G. wniósł o odrzucenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu wobec niedopuszczalności drogi sądowej względnie o oddalenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu wobec posiadania przez uczestnika tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości wnioskodawczyni oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu uczestnik postępowania wskazał, iż posiada on tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w zakresie posadowienia i eksploataowania tejże linii, przyznany mu na podstawie zezwolenia, wydanego w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. /pismo z dnia 18 sierpnia 2020 r. k. 203-208v/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni K. K. jest właścicielem nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), w której skład wchodzi działka o numerze ewidencyjnym (...) dla której Sąd Rejonowy w Sopocie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Działka jest w rodzinie wnioskodawczyni od 1945 r. Właścicielem gruntu, w skład którego wchodziła działka nr (...) był początkowo dziadek wnioskodawczyni. Dziadek wnioskodawczyni dokonał podziału działki na cztery części, w tym jedną z części po śmierci dziadka otrzymał ojciec wnioskodawczyni. Po 2000 r. zmarł wujek wnioskodawczyni J. B. i w posiadanie jego części wszedł jego syn B. B.. Ojciec wnioskodawczyni odkupił jednak od B. B. jego część, a następnie obdarował posiadany grunt swoje dzieci. W ten sposób wnioskodawczyni weszła w posiadanie działki nr (...).

(dowód: odpis KW nr (...) k. 9-9v, mapa geodezyjna do celów informacyjnych k. 137-138, zeznania wnioskodawczyni słuchanej w charakterze strony k. 139-141)

Przez powyższą nieruchomość przebiega napowietrzna dwutorowa linia elektroenergetyczna 110 kV biegnąca z G. do S. (relacja G. I -S.). L. od czasu jej budowy była oznaczona jako tor A i B o jednym nr 1410. Obecnie torom nadano poszczególne nr (...) i (...). Właścicielem i użytkownikiem tej linii jest uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

(okoliczności niesporne, nadto dowód: mapa geodezyjna do celów informacyjnych k. 137-138, zeznania świadka A. S.)

L. energetyczna biegnąca nad działką wnioskodawczyni została posadowiona na podstawie zaświadczenia lokalizacji szczegółowej nr 165/58 z dnia 03 lipca 1958 r. Ponadto podstawą posadowienia było także zezwolenie z dnia 31 marca 1959 r. wydane w oparciu o ustawę z dnia 02 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości oraz w oparciu o w/w zaświadczenie. W treści tego zaświadczenia wskazano m.in., iż:

5. zezwała się Zakładowi (...) w G. na przeprowadzenie linii energetycznej 110 kW wysokiego napięcia od G. I do rozdzielni przy ul. (...) w S. na nieruchomościach położonych na trasie linii uwidocznionej na planie sytuacyjnym załączonym do lokalizacji szczegółowej;
6. Zezwolenie dotyczy jedynie nieruchomości leżących na trasie od granicy miasta S. do rozdzielni przy ul. (...) w S.;
7. Osoby upoważnione przez Zakład (...) mają prawo dostępu do pobudowanej linii wysokiego napięcia w celu wykonania jej konserwacji;
8. O terminie rozpoczęcia prac na poszczególnych nieruchomościach wnioskodawca powiadomi właścicieli, użytkowników nieruchomości oraz tut.. Prezydium w celu dokonania spisu stanu faktycznego istniejącego na gruncie;

9. Właścicielom – użytkownikom przysługuje prawo zgłoszenia powstałych szkód z chwilą ich dokonania przy budowie wspomnianej linii wysokiego napięcia jak i w związku z późniejszym dostępem dla celów konserwacji. Roszczenie swoje w tym względzie należy kierować do Zakładu (...) w G.

(D. ód: zaświadczenia lokalizacji szczegółowej 165/58 z 03 lipca 1958 r. k. 59, zezwolenie z 31 marca 1959 r. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej na przeprowadzenie linii 110 KV z G. do S. k. 60, k. 209)

W dniu 25 listopada 1959 r. dokonano odbioru końcowego i przekazania inwestycji do eksploatacji linii G. I – S.. Następnie w dniu 01 marca 1960 r. protokołem nr (...) stwierdzono podłączenie linii pod napięcie. Jednakże w protokole stwierdzono, iż konieczne jest malowanie. Ostatecznie przedmiotowa linia została przyjęta do eksploatacji po jej pomalowaniu na całym odcinku od G. do S. w dniu 09 września 1960 r. Urządzenie zostało podłączone do Głównego Punktu Zasilania w S..

W okresie budowy linii jak również po jej oddaniu do użytkowania właściciel działki nr (...) nie sprzeciwiał się temu. Do dnia dzisiejszego linia ta jest cały czas użytkowana, jest doglądana i poddawana okresowym konserwacjom. W dniu 09 czerwca 1971 r. dokonano odbioru linii po kolejnym malowaniu a w dniu 04 października 1991 r. dokonano odbioru po malowaniu, wymianie izolatorów i tabliczek. W 2007 r. doszło do naprawy linii 110 kv z uwagi na wystąpienie awarii. Corocznie pracownicy uczestnika dokonują oględzin oraz co pięć lat pomiar oporności uziemień słupów.

D. ód: Protokół z dnia 25 listopada 1959 r. odbioru i przekazania do eksploatacji linii 110 kV biegnącej z G. do S. k. 61-64 Protokół odbioru technicznego linii biegnącej z G. do S. stwierdzającego załączenie linii pod napięcie linii w dniu 01 marca 1960 r. k. 65-66, protokół zdawczo – odbiorczy z przyjęcia do eksploatacji linii biegnącej z G. do S. w dniu 09 września 1960 r. k. 67, k. 212-212v protokół odbioru po remoncie z 09 czerwca 1971 r. linii biegnącej z G. do S. k. 68, k. 211, protokół odbioru po remoncie z 04 października 1991 r. linii biegnącej z G. do S. k. 70, k. 210-210v, protokół zdawczo – odbiorczy z dnia 18 stycznia 2007 r. k. 157-159, zeznania świadka A. S. k. 161-163

Decyzją z dnia 02 czerwca 1992 r. uczestnik nabył użytkowanie wieczyste gruntu położonego w S. położonego przy ul. (...) oznaczonego jako działka nr (...), obręb S. mapa 39, nr rej. Gruntu (...) o powierzchni 4305 m² zapisany w KW nr 666 w Sądzie Rejonowym w Sopocie oraz nabył na własność Główny Punkt Zasilania w S., z którym połączone były przedmiotowe urządzenia przebiegające przez grunt wnioskodawcy.

D. ód: decyzja z dnia 02 czerwca 1992 k. 71-73

Na mocy Zarządzenia nr 233 Ministra Górnictwa i Energetyki z 25 listopada 1958 r. w wyniku połączenia 15 przedsiębiorstw państwowych, w tym również Zakładów (...), powstało nowe przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakłady (...). W skład tego przedsiębiorstwa wchodził m. in. Zakład (...).

Następnie na podstawie Zarządzenia nr 45/ORG/89 Ministra Przemysłu z 16 stycznia 1989 r. utworzono z dniem 01 stycznia 1989 r. przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład (...), które powstało w wyniku podziału przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Północy O. Energetyczny na bazie zakładu Zakład (...) (§ 1). W Zarządzeniu tym wskazano, że przedsiębiorstwu przydziela się składniki mienia powstałego z podziału Północnego O. Energetycznego w B., zgodnie z ustaleniami komisji powołanej w trybie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 1989 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nadzwyczajnych uprawnieniach i upoważnieniach dla Rady Ministrów.

W Zarządzeniu nr 183/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 09 lipca 1993 r. wskazano:

w § 1 ust. 1, że z dniem 12 lipca 1993 r. dokonuje się:

1) podziału przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) w G. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A. w W.,

2) przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w G. w jednoosobową spółkę S. P. pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna w G..

(dowód: okólnik nr 1 – k. 74, zarządzenie nr 233 k. 75- 79, zarządzenie nr 45/ (...)/89 k. 83-85, zarządzenie nr 183/O./93 k. 86-88

Na mocy aktu notarialnego z 12 lipca 1993 r. rep. A nr 2415/93 notariusz T. J., przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) przekształcone zostało w (...) Spółkę Akcyjną S. P. pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

Aktem notarialnym rep. A nr (...) notariusza P. B., zmieniono nazwę spółki na (...) G. (...) Energetyczna – Spółka Akcyjna.

(...) G. (...) Energetyczna – Spółka Akcyjna zmieniła następnie nazwę na (...) Spółka Akcyjna, a ta z kolei na (...) Spółka Akcyjna.

(dowód: akt notarialny rep. A nr (...) – k. 98-111, akt notarialny rep. A nr (...) – k. 89-91, odpis z KRS – k. 39-58)

Pismem z dnia 18 stycznia 2019 r. wnioskodawczyni wezwała uczestnika postępowania do ustanowienia na przysługującym wnioskodawczyni prawie własności nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), w której skład wchodzi działka o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Sopocie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) na rzecz (...) S.A. służebności przesyłu polegającej na:

10. Prowadzeniu przez działkę o numerze ewidencyjnym (...) wchodzącej w skład przedmiotowej nieruchomości odcinka sieci elektroenergetycznej;

11. (...) S.A., do urządzeń przesyłowych, o których mowa w pkt a) w celu przeprowadzenia inspekcji ich stanu, usunięcia usterek i awarii, a także konserwacji i remontów;

12. Prawie przejazdu i przejścia przez przedmiotową nieruchomość, wraz z niezbędnym sprzętem, celem dostępu do urządzeń;

13. Ograniczeniu uprawnień właściciela w pasie eksploatacyjnym o szerokości 5 metrów w obie strony od osi przedmiotowej sieci elektroenergetycznej średniego napięcia – poprzez zakazanie wznoszenia w tym obszarze budynków i budowli, prowadzenia prac ziemnych, jak i dokonywanie nasadzeń – z zachowaniem obecnie istniejących budynków, budowli i nasadzeń – na czas nieokreślony z jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 200.000 zł

Powyższe pismo pozostało bez odpowiedzi.

(dowód: wezwanie do umownego ustanowienia służebności przesyłu z dnia 18 stycznia 2019 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 10-12)

Nieruchomość będącą własnością wnioskodawcy, położona w S. przy ul. (...), w której skład wchodzi działka o nr ewidencyjnym 12/1 dla której Sąd Rejonowy w Sopocie, IV Wydział ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) krzyżuje fragment przęsła nr 71-72 dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia WN-110 kV relacji (...) -S.. Długość toru nr (...) na w/w nieruchomości wynosi ok. 36 m, natomiast długość toru nr (...) wynosi ok. 61,5 m

(dowód: Opinia biegłego z zakresu budowy i eksploatacji sieci elektroenergetycznych k. 220-368, pisemna opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budowy i eksploatacji sieci elektroenergetycznych k. 414-433)

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny, Sąd dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w postaci złożonych dokumentów urzędowych i prywatnych. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się ponadto na zeznaniach świadka

A. S. oraz zeznaniach wnioskodawczynie, jak również na opinii biegłego z zakresu budowy i eksploatacji sieci energetycznych. Sąd uznał za autentyczne wszystkie dokumenty zgromadzone w toku niniejszego postępowania, nie znajdując podstaw do zakwestionowania ich wartości dowodowej.

Zeznania świadka A. S. były spójne, logiczne i odznaczały się dużym stopniem szczegółowości. Sąd zważył, iż świadek ten miał okazje naocznie zapoznać się z terenem działki, która jest przedmiotem niniejszego postępowania. Ponadto świadek ten jest pracownikiem uczestnika, posiadającym wiedzę istotną z punktu widzenia niniejszego postępowania, a jego zeznania znalazły odzwierciedlenie w materiale dowodowym zgromadzonym w przedmiotowym postępowaniu. Z uwagi na powyższe Sąd nie widział podstaw, aby zeznaniom tego świadka odmówić wiarygodności.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał również, zeznania wnioskodawczynie K. K.. Zeznania wnioskodawczynie były przede wszystkim istotne dla ustalenia okoliczności nabycia przedmiotowej działki przez wnioskodawczynie. W tym zakresie zeznania wnioskodawczynie były szczere i logiczne, znalazły także potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, także Sąd uznał je za wiarygodne w pełnym zakresie.

Odnośnie przedłożonych przez obie strony dokumentów urzędowych Sąd miał na uwadze, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Przy czym z punktu widzenia niniejszego postępowania istotne znaczenie miał dokument w postaci zezwolenia 31 marca 1959 r, wydanego w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, na podstawie, którego Sąd mógł ustalić okoliczność posiadania przez uczestnika tytułu prawnego do korzystania z przedmiotowej nieruchomości wnioskodawczynie. Sąd za wiarygodne uznał również dokumenty prywatne przedłożone przez strony.

Sąd oparł swoje ustalenia faktyczne na opinii biegłego sądowego z zakresu budowy i eksploatacji sieci energetycznych i energetyki M. H. i na jej podstawie ustalił rodzaj linii znajdujących się na działce wnioskodawczynie, ich dokładny przebieg na działce, a także zakres korzystania przez właściciela linii z przedmiotowej nieruchomości. Biegły ponadto w swojej opinii potwierdził także datę posadowienia na działce linii średniego napięcia WN-110 kv która to data wynikała z protokołu z dnia 25 listopada 1959 r. Sąd zważył, iż opinia została sporządzona przez biegłego sądowego dysponującego odpowiednią wiedzą specjalistyczną z zakresu energetyki. Biegły wydał opinię na podstawie akt sprawy, w sposób przekonujący argumentując przy tym iż wizja lokalna przedmiotowej nieruchomości nie była konieczna. Wszystkie obserwacje biegłego zostały przez niego odnotowane w treści opinii. Podstawy wydania opinii oraz wnioski zostały sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i stanowczy. Wnioski opinii zostały w sposób wyczerpujący uzasadnione. Opinia była zupełna. Sąd zważył wprawdzie, iż pismem z dnia 17 grudnia 2020 r. (k. 393-394) wnioskodawczynie zarzuciła biegłemu, iż w dokumentach stanowiących podstawę wydania opinii nie wyszczególniono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który obejmowałby przedmiotową nieruchomość a także nie ustalono na podstawie ewidencji gruntów charakteru tych nieruchomości. W konsekwencji biegły nieprawidłowo ustalił, iż wskazana nieruchomość jest nieruchomością rolą co miało fundamentalne znaczenie dla wniosków końcowych zawartych w przedmiotowej opinii. Biegły w opinii wskazał bowiem, iż w przypadku gruntów o przeznaczeniu rolnym nie zachodzi konieczność ustanawiania pasów ochronnych. Zatem a contrario w przypadku gruntów o przeznaczeniu budowlanym konieczne byłoby ustanowienie pasów ochronnych. Tym samym wskazane pominięcia w przedmiotowej opinii istotnych faktów, takich jak ustalenie przeznaczenia nieruchomości wskazują na konieczność dopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłego. Biegły jednak do powyższych zarzutów odniósł się w swojej pisemnej opinii uzupełniającej w której wskazał, iż w celu ustalenia szerokości (powierzchni) pasa służebności przesyłu nie mogą mieć zastosowania przepisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ponieważ ustalenia wynikające z tych dokumentów mają charakter administracyjny, a więc zgoła inny niż cywilnoprawny stosunek prawno-rzeczowy, jakim jest służebność przesyłu. Opinia, po uzupełnieniu jej o opinię uzupełniającą była zatem kompletna i pozbawiona luk, tym samym Sąd nie widział podstaw do odmowy jej wiarygodności.

Sąd uznał, iż wniosek o ustanowienie służebności przesyłu oraz zasądzenie wynagrodzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie zasługuje na oddalenie.

W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do zgłoszonego przez uczestnika (...) S.A. w G. żądania odrzucenia wniosku z uwagi na to, iż uczestnik posiadał tytuł prawny do przedmiotowej nieruchomości i wskazując na niedopuszczalność drogi sądowej, co stanowi przesłankę do odrzucenia wniosku zgodnie z treścią art. 199 § 1 pkt 1) k.p.c.

W ocenie Sądu stanowisko uczestnika nie jest prawidłowe ponieważ sprawa o ustanowienie służebności przesyłu jest sprawą rozstrzyganą na gruncie prawa cywilnego. Dopiero w toku postępowania przed sądem cywilnym badana jest kwestia posiadania tytułu prawnego do korzystania ze spornej nieruchomości, co może skutkować ewentualnym oddaleniem powództwa (wniosku wszczynającego postępowanie). Tym samym w punkcie 1 postanowienia z dnia 09 lutego 2022 r. na podstawie art. 199 § 1 pkt 1) k.p.c. a contrario w zw. z art., 13 § 2 k.p.c. Sąd oddalił wniosek o odrzucenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu.

Możliwość ustanowienia służebności przesyłu wprowadził Kodeks cywilny z dniem 3 sierpnia 2008r. dodając przepisy art. 305 1 - 305 4 k.c. (Ustawa z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw - Dz.U.Nr 116. poz. 731).Zgodnie art. 305 1 k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. (służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne) prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Ustanowienie powyższego prawa następuje na rzecz przedsiębiorcy przesyłowego, który jest właścicielem urządzeń przesyłowych lub który takie urządzenia zamierza wybudować. Ustanowienie następuje na podstawie umowy między właścicielem nieruchomości a przedsiębiorcą na warunkach odpłatnych lub nieodpłatnie. W braku możliwości uregulowania stosunków pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorcą w drodze umowy, istnieje możliwość ustanowienia służebności przesyłu w drodze sądowej. W takim przypadku Sąd rozstrzyga o zasadności ustanowienia służebności przesyłu, o jej zakresie, jak również o wynagrodzeniu za ustalenie tego prawa przysługującego właścicielowi. Reasumując zatem powyższe należy wskazać, że właściciel nieruchomości, która ma zostać obciążona, może żądać ustanowienia służebności przesyłu, jeśli jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 KC, a przedsiębiorca przesyłowy odmawia zawarcia umowy o ustanowienie takiej służebności. Właściciel nieruchomości, który żąda, aby jego nieruchomość została obciążona służebnością przesyłu, musi wykazać, że służebność taka jest konieczna do korzystania przez przedsiębiorcę z urządzeń przesyłowych. W związku z tym, że ustawodawca w żaden sposób nie doprecyzowuje przesłanki "korzystania" z urządzeń przesyłowych, wydaje się, że roszczenie właściciela nieruchomości dochodzone na podstawie art. 3052 § 2 KC jest uzasadnione, jeśli służebność przesyłu jest konieczna do korzystania w jakikolwiek sposób z urządzeń przesyłowych.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż wnioskodawczyni jest właścicielem nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), w której skład wchodzi działka o numerze ewidencyjnym (...) dla której Sąd Rejonowy w Sopocie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Bezspornym było, iż przez powyższą nieruchomość przebiega napowietrzna dwutorowa linia elektroenergetyczna 110 kV biegnąca z G. do S. (relacja G. I -S.). L. od czasu jej budowy była oznaczona jako tor A i B o jednym nr 1410. Obecnie torom nadano poszczególne nr (...) i (...). Właścicielem i użytkownikiem tej linii jest uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

Wnioskodawczyni jednak w toku postępowania przed Sądem nie wykazała jakby na jej rzecz winna zostać ustanowiona służebność przesyłu, nie przejawiając odpowiedniej inicjatywy dowodowej i już tylko z tego powodu wniosek inicjujący niniejsze postępowanie należało oddalić.

Dla ustalenia służebności przesyłu istotne znaczenie ma opinia biegłego z zakresu geodezji który ustala posadowienie urządzeń przesyłowych i przebieg służebności przesyłu w tym sporządza mapę geodezyjną, stanowiącą integralną część postanowienia Sądu. Sąd uwzględnił wniosek wnioskodawczyni i dopuścił dowód z opinii biegłego geodety, jednocześnie zobowiązując pełnomocnika wnioskodawczyni do uiszczenia zaliczki na poczet opinii biegłego w kwocie 3.000 zł w terminie 7 dni pod rygorem uchylenia postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego geodety i pominięcia dowodu (k. 461). Wezwanie do uiszczenia zaliczki zostało doręczone pełnomocnikowi wnioskodawczyni w dniu 11 października 2021 roku (k. 465). W zakreślonym terminie pełnomocnik wnioskodawczyni nie uiszczył zaliczki.

Zgodnie z art. 130 § 4 k.p.c., strona, która wnosi o podjęcie czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest uiścić zaliczkę na ich pokrycie w wysokości i terminie oznaczonym przez sąd. Zgodnie zaś z § 5 tego przepisu w razie nieuiszczenia zaliczki sąd pominięciem czynności połączonej z wydatkami. Tym samym brak uiszczenia zaliczki skutkowało pominięciem zawnioskowanego dowodu, w związku z powyższym, postanowieniem z dnia 20 grudnia 2021 roku Sąd uchylił postanowienie dowodowe i wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety pominał. Brak było w tym zakresie podstaw do działania przez Sąd z urzędu.

Należy podkreślić, iż to na wnioskodawczyni zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu spoczywał obowiązek wykazania wszelkich okoliczności, które są istotne dla ustanowienia służebności przesyłu, w tym co do posadowienia urządzeń przesyłowych i przebiegu służebności przesyłu. Skoro wnioskodawczyni domagała się ustanowienia służebności odpłatnie, to powinna wszystkie istotne dla oceny jej wniosku okoliczności wykazać. Obowiązki powyższemu zdaniem Sądu wnioskodawczyni nie sprostała ograniczając się ostatecznie do wniosku o powołanie biegłego z dziedziny energetyki, swoich zeznań, odpisu z księgi wieczystej i mapki geodezyjnej do celów informacyjnych. Wnioskodawczyni zaniechała dalszej inicjatywy dowodowej, co uniemożliwiło wyczerpującą merytoryczną ocenę wniosku o ustanowienie służebności. Skutkowało to koniecznością oddalenia wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie.

Niezależnie od powyższego, za oddaleniem wniosku przemawiały również fakty, ustalone przez Sąd w toku postępowania, na podstawie materiału dowodowego przedłożonego przez uczestnika postępowania.

Uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna w G. w toku postępowania zgłosił dwa zarzuty, pierwszy zasiedzenia przedmiotowej służebności przesyłu oraz drugi posiadania tytułu prawnego do nieruchomości.

W ocenie Sądu drugi z powyższych zarzutów, okazał się zarzutem skutecznym. Uczestnik w toku postępowania przedłożył zezwolenie z 31 marca 1959 r. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej na przeprowadzenie linii 110 KV z G. do S. w którego treści na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości Zakładowi (...) w G. zezwolono na przeprowadzenie linii energetycznej 110 kV wysokiego napięcia od G. I do rozdzielni przy ul. (...) w S. na nieruchomościach położonych na trasie linii uwidocznionej na planie sytuacyjnym załączonym do lokalizacji szczegółowej. W ocenie Sądu ten dokument nie budzi zastrzeżeń pod względem autentyczności i prawdziwości. Jego treść wskazuje, że dokument dotyczy nieruchomości i linii energetycznej objętych wnioskiem o ustanowienie służebności. Powyższe wynika chociażby z dołączonych map geodezyjnych czy opinii biegłego M. H. jak również zeznań świadka A. S.. Przedmiotowe zezwolenie - jak wskazuje jego treść - wydano w oparciu o artykuł 35 ustawy z dnia 02 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości. Zezwolenie to dawało Zakładowi (...) w G. przede wszystkim prawo na przeprowadzenie linii energetycznej 110 kW wysokiego napięcia od G. I do rozdzielni przy ul. (...) w S. na nieruchomościach położonych na trasie linii uwidocznionej na planie sytuacyjnym załączonym do lokalizacji szczegółowej. Wskazane w treści zezwolenia uprawnienia poprzednika prawnego uczestnika niewątpliwie mieszczą się w pojęciu ustawowym zakładania, przeprowadzenia na nieruchomościach wskazanych w ustępie 1 artykułu 35 urządzeń oraz dostępu do tych urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich konserwacją określonego w ustępie 2 artykułu 35 ustawy. W konsekwencji zgodnie z utrwalonym orzecznictwem poglądem, wniosek o ustanowienie służebności przesyłu nie mógł być uwzględniony. Wskazane powyżej zaświadczenie z dnia 31 marca 1959 r. doprowadziło bowiem do trwałego ograniczenia prawa własności poprzednika prawnego wnioskodawczyni, a w konsekwencji wnioskodawczyni, nakładając na właściciela nieruchomości obowiązek znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez strefę, w której było i mogło być wykonywane jego prawo. Ograniczenie prawa własności w celu wykonywania na niej uprawnień o treści zbliżonej do tych, które są właściwe dla służebności przesyłowej, dokonane decyzją administracyjną, ma charakter publicznoprawny, jako szczególny rodzaj wywłaszczenia – (uchwała Sądu Najwyższego w składzie Siedmiu Sędziów z 8 kwietnia 2014 roku III CZP 87/13 i postanowienie Sądu Najwyższego z 3 marca 2016 roku II CSK 283/15).

Decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 35 ustawy stanowi tytuł prawny do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie wynikającym z jej treści oraz kreuje obowiązek znoszenia przez właściciela tej nieruchomości ograniczeń wynikających z uprawnienia przyznanego tą decyzją. Należy przy tym również dodać,

iż uchylenie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. nie pozbawia mocy wiążącej decyzji wydanej na podstawie objętej nią regulacji, gdyż norma prawna zindywidualizowana i skonkretyzowana w decyzji wiąże tak długo, jak długo istnieje stan faktyczny odpowiadający stanowi opisanemu w abstrakcyjnej normie prawnej, która była podstawą stosunku prawnego objętego decyzją. Decyzja jako akt wywłaszczeniowy powoduje trwałe ograniczenie prawa własności w celu wykonywania na niej uprawnień o treści zbliżonej do tych, które są właściwe dla służebności zwanej w literaturze przesyłową. Decyzja administracyjna wywłaszczeniowa wynikała z publicznoprawnej działalności państwa, a wywłaszczenie uznaje się za instytucję prawa publicznego. Z decyzji tej wynikają uprawnienia o charakterze administracyjnym, czasami nazwane szczególną służebnością ustawową. Decyzja wywłaszczeniowa jest skuteczna erga omnes tzn. przeciwko każdemu kolejnemu właścicielowi i chroni prawa każdego kolejnego nabywcy służebności przesyłu, który uzyskał do tych urzędzeń tytuł i w związku z tym jest odpowiedzialny za ich utrzymanie i eksploatację. Uczestnik postępowania w dalszym ciągu posiada uprawnienie wynikające z decyzji administracyjnej co do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w zakresie niezbędnym do eksploatacji linii. W ocenie Sądu mając na uwadze powyższe okoliczności wnioski o ustanowienie służebności przesyłu nie mógł zostać uwzględniony.

Jednocześnie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., sygn. III CZP 87/13 wyjaśniono, że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Taką decyzję uznaje się bowiem za istniejącą trwałe i wystarczający tytuł prawny do władania nieruchomością przez przedsiębiorstwo przesyłowe w zakresie potrzebnym mu do zrealizowania jego zadań na tej nieruchomości, stanowiąc postać służebności publicznej. Prawa właściciela są trwałe ograniczone w związku z koniecznością znoszenia jej wykorzystania dla określonych celów publicznych. Sąd uznał więc, że przywołana uchwała w pełni dotyczy stanu faktycznego analogicznego w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze przywołane wyżej motywy – zgodnie z art. 305 1 k.c. i art. 305 2 § 1 k.c. a contrario Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji postanowienia.

O kosztach Sąd orzekł w punktach 3 i 4 postanowienia. Sąd zważył wprawdzie, że interesy wnioskodawców i uczestników były sprzeczne, jednak w ostateczności wniosek został oddalony. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie podstawowej normy wynikającej z treści art. 520 § 1 k.p.c. ustalając, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania stosownie do swojego udziału w sprawie. Niemniej w punkcie 4 Sąd mając na uwadze, iż wniosek został w całości oddalony, w zakresie opinii biegłego kosztami jej sporządzenia Sąd na zasadzie art. 520 § 2 k.p.c. obciążył wnioskodawczynię, zasądzając od niej na rzecz S. P. Sądu Rejonowego w Sopocie kwotę 2.641,91 zł, tytułem kosztów sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.